Bas?nç Ülserini Engelleme Bilgisini De?erlendirme Enstrüman?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bas?nç Ülserini Engelleme Bilgisini De?erlendirme Enstrüman?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17299

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bas?nç Ülserini Engelleme Bilgisini De?erlendirme Enstrüman? (BÜEBDE), sa?l?k profesyonellerinin ve ö?rencilerin, **bas?nç ülseri** olu?umu ve önlenmesi konular?ndaki bilgi düzeylerini objektif olarak ölçmek amac?yla tasarlanm?? **psikometrik** bir araçt?r. Bu ölçe?in amac?, e?itim ihtiyaçlar?n? belirlemek ve önleme stratejilerinin etkinli?ini art?rmak için temel bilgi eksikliklerini tespit etmektir. Türkiye'de bu enstrüman?n Geçerlik ve Güvenirlik çal??mas? Tulek ve arkada?lar? taraf?ndan 2016 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Ölçek, özellikle hem?irelik ve ilgili sa?l?k disiplinlerindeki personelin temel **bas?nç ülseri** önleme protokollerine ne kadar hakim oldu?unu de?erlendirmeye odaklanmaktad?r. Türkçeye adaptasyonu, enstrüman?n ulusal ba?lamda kullan?m?n? sa?lam?? ve klinik uygulamalarda bilgi tabanl? iyile?tirmeler yap?lmas?na olanak tan?m??t?r.

Anahtar Kelimeler

Bas?nç ülseri, Bas?nç ülseri önleme, Bilgi de?erlendirme, Hem?irelik, Geçerlik, Güvenirlik, Psikometri.

Yazarlar

Z. Tulek, C. Polat, I. Ozkan, D. Theofanidis, R. E. Togrol.

Amaç

Bas?nç Ülserini Engelleme Bilgisini De?erlendirme Enstrüman?'n?n temel amac?, sa?l?k çal??anlar?n?n **bas?nç ülseri** önleme konusundaki mevcut bilgi düzeylerini standardize edilmi? ve yap?land?r?lm?? bir biçimde ölçmektir. Bu bilgi düzeyinin tespiti, hastane ortamlar?nda veya uzun süreli bak?m tesislerinde yetersiz bilgi kaynakl? hatalar? azaltmaya yard?mc? olur.

Ölçek, özellikle bas? yaralar?n?n etiyolojisi, risk faktörlerinin tan?nmas?, cilt bak?m? ve uygun yüzey yönetimi gibi kritik alanlardaki bilgi bo?luklar?n? ortaya ç?karmak için tasarlanm??t?r. Bu sayede, kurumlar hedefe yönelik e?itim programlar? geli?tirerek hasta bak?m kalitesini art?rabilirler.

Yap?

BÜEBDE, **bas?nç ülseri** önleme bilgisini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Orijinal ölçek genellikle etiyoloji ve fizyoloji, risk de?erlendirme araçlar? (örne?in, Braden veya Norton ölçekleri), beslenme ve hidrasyonun rolü, pozisyonlama teknikleri ve cilt muayenesi gibi alt kategorilere ayr?l?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek maddeleri, do?ru ve yanl?? cevaplar? içeren bilgi temelli sorular ?eklinde sunulur. Bu yap?, kat?l?mc?n?n yaln?zca pratik uygulamalar? de?il, ayn? zamanda bu uygulamalar?n ard?ndaki bilimsel nedenleri de anlay?p anlamad???n? de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in Türk versiyonunun yap?sal geçerlili?i, bu alt boyutlar?n tutarl?l???n? test etmeyi amaçlam??t?r.

Geçerlik

Türkçe versiyonunun Geçerlik çal??mas? Tulek ve arkada?lar? (2016) taraf?ndan yap?lm??t?r. Çal??mada, ölçe?in yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla çe?itli istatistiksel yöntemler kullan?lm??t?r. Genellikle bu tür adaptasyon çal??malar?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulan?r.

Kapsam geçerlili?i, alan?nda uzman ki?ilerin (doktorlar, hem?ireler ve yara bak?m uzmanlar?) görü?leri al?narak sa?lanm??t?r. Bu uzmanlar, ölçek maddelerinin **bas?nç ülseri** önleme konusundaki temel bilgileri yeterince temsil edip etmedi?ini de?erlendirmi?tir. Yap?lan analizler sonucunda, ölçe?in Türk kültürüne ve sa?l?k sistemine uygun olarak geçerli bir yap?ya sahip oldu?u gösterilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik analizleri, iç tutarl?l?k ve zamana kar?? tutarl?l?k (test-tekrar test) yöntemleri kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri, ölçe?in tüm maddelerinin ayn? yap?y? ölçme derecesini göstermektedir.

Tulek ve arkada?lar?n?n çal??mas?nda, BÜEBDE'nin iç tutarl?l?k katsay?s?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) oldu?u rapor edilmi?tir. Bu, ölçek maddelerinin bir bütün olarak çal??t???n? ve kat?l?mc?lar?n bilgi düzeylerini tutarl? bir ?ekilde yans?tt???n? göstermektedir. Test-tekrar test güvenilirli?i ise, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar verme yetene?ini desteklemi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal do?rulamas?, büyük ihtimalle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile yap?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak beklenen alt boyutlar?n?n (faktörlerinin) Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? incelemi?tir.

Adaptasyon çal??mas?n?n bulgular?, orijinal ölçekteki faktör yap?s?n?n Türk popülasyonu için de uygun oldu?unu veya küçük modifikasyonlarla kabul edilebilir uyum indekslerine ula?t???n? göstermi?tir. Bu, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinin ba?ar?l? oldu?unu ve **bas?nç ülseri** bilgisini ölçmek için sa?lam bir yap?sal temele sahip oldu?unu kan?tlar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme/Adaptasyon (Bilgi De?erlendirme Enstrüman?)

Format: Çoktan Seçmeli Bilgi Sorular?

Mevcut Diller: ?ngilizce (Orijinal), Türkçe (Adapte Edilmi? Versiyon)

Popülasyon Grubu: Sa?l?k Profesyonelleri (Özellikle Hem?ireler) ve Sa?l?k Bilimleri Ö?rencileri

Ya? Grubu: Yeti?kinler (Klinik veya akademik ortamda çal??an/e?itim görenler)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki hem?ireler veya hem?irelik ö?rencileri üzerinde valide edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirimli, bilgi tabanl? anket metodolojisi.

Anahtar Kelimeler

Bas? yaras?, Klinik bilgi, Hem?irelik e?itimi, Sa?l?k bak?m? kalitesi, Faktör Analizi, Psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresi: ztulek@istanbul.edu.tr (Sorumlu Yazar: Z. Tulek)

Yaz??ma Adresi: Makale referans?nda belirtilen ilgili üniversite veya kurum adresi.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Ölçe?in Türkçe geçerlik ve güvenirlik çal??mas? 2016 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik veya klinik amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Orijinal makale ba?lant?s? (eri?im gerekebilir): 02107dpyx-y-https-ac-els--cdn-com.proxy2.marmara-elibrary.com

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: pressure-ulcer-prevention-knowledge-assessment-instrument-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Tulek, Z., Polat, C., Ozkan, I., Theofanidis, D., & Togrol, R. E. (2016). Validity and reliability of the Turkish version of the Pressure Ulcer Prevention Knowledge Assessment Instrument. *Journal of tissue viability, 25*(4), 201-208.

Bas?nç Ülserini Engelleme Bilgisini De?erlendirme Enstrüman? Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi veya referans makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM